

B.Ed. Semester - 2 (CBCS) Examination**May/June-2021 (OLD COURSE)****PHILOSOPHICAL AND SOCIOLOGICAL FOUNDATION OF EDUCATION (CORE)****Time: 1:30 Hours****Marks: 42****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના જવાબ આપો.**(૧૦)**

- (1) સ્ત્રી શિક્ષણને પ્રોત્સાહન આપતી પ્રવર્તમાન એક યોજનાનું નામ આપો.
- (2) શાંતિનિકેતન સંસ્થાનો પરિચય આપો.
- (3) તત્ત્વજ્ઞાન મુજબ શિસ્તની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (4) પ્રકૃતિવાદીઓ “પ્રકૃતિ તરફ પાછાવળો” એવું શા માટે કહે છે?
- (5) માનવ અધિકારના રક્ષણ માટે કાર્યરત બે વૈશ્વિક સંસ્થાના નામ લખો.
- (6) માધ્યમિક કક્ષાના વિદ્યાર્થીઓ માટેના મૂલ્યો જણાવો.
- (7) ભારતના બંધારણમાં ધાર્મિક શિક્ષણ અંગે દર્શાવેલી જોગવાઈ લખો.
- (8) ભારત ના કોઈ ચાર પ્રદેશના મુખ્ય નૃત્ય જણાવો.
- (9) કેળવણીની કોઈ એક વ્યાખ્યા લખો.
- (10) તત્ત્વજ્ઞાનની કોઈ એક વ્યાખ્યા લખો.

પ્રશ્ન.૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ૦૬ પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો. (12 માંથી ૦૬)**(૧૨)**

- (1) ભારતીય સંસ્કૃતિના ચાર મુદાઓ લખો.
- (2) ઔપચારિક કેળવણી એટલે શું? ઉદાહરણ સાથે લખો.
- (3) ગાંધીજીએ આપેલ કેળવણીની સંકલ્પના જણાવો.
- (4) આંતરરાષ્ટ્રીય સમાજનો અર્થ જણાવો.
- (5) રાષ્ટ્રીય ઐક્ય એટલે શું?
- (6) બિન – સાંપ્રદાયિકતાનો અર્થ લખો.
- (7) ભારતીય સંસ્કૃતિના સંદર્ભમાં કોઈ ચાર શાળાકીય પ્રવૃત્તિ જણાવો.
- (8) પ્રકૃતિવાદના પ્રણેતાના નામ જણાવો.
- (9) નિઃશસ્ત્રીકરણ નો અર્થ લખો.
- (10) મૂલ્યોના પ્રકારોના નામ જણાવો.
- (11) લોકશાહીના સંદર્ભમાં સામાજિક ધ્યેય ક્યાં – ક્યાં છે?
- (12) રાષ્ટ્રીય ઐક્યના વિઘટન કરનારા પરિબળોના નામ જણાવો.

પ્રશ્ન.૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૦૩ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.(૦૭ માંથી ૦૩)**(૧૨)**

- (1) ભારતીય સંસ્કૃતિ અને સભ્યતાની તલના કરો.
- (2) આંતરરાષ્ટ્રીય સમજ વિકસાવવામાં યુનોનો ફાળો જણાવો.
- (3) ભારતીય રાષ્ટ્રધ્વજનો પરિચય આપો.
- (4) વ્યવહારવાદની અમુલ્ય ભેટ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ છે? સમજાવો.
- (5) બુનિયાદી શિક્ષણ વ્યવસ્થા અંગે તમારા મતવ્ય જણાવો.
- (6) શાંતિ માટેની કેળવણી એટલે શું? પ્રવર્તમાનમાં સમયમાં તેની જરૂરિયાત સ્પષ્ટ કરો.
- (7) સ્ત્રી શિક્ષણ અંગેની પ્રવર્તમાન અને પ્રાચીન શિક્ષણ વ્યવસ્થાની સામીક્ષા કરો.

(૧) ડૉ. રાધાકૃષ્ણનો પરિચય નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખી આપો.

(અ) શિક્ષણની સંકલ્પના

(બ) શિક્ષણના ધ્યેયો

(ક) ગુરુ - શિષ્ય સંબંધો

(૨) આદર્શવાદના પ્રણેતાના નામ જણાવી તેના ધ્યેયો, અભ્યાસક્રમ અને અધ્યયન - અધ્યાપન પદ્ધતિ સમજાવો.

(૩) ભારતીય રાજ્ય બંધારણનો પરિચય આપી શિક્ષણ સંબંધી કલમો વિશદ રૂપે સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Q.1 Answer each of the following questions.

(10)

- (1) Name an existing scheme promoting female education.
- (2) Introduce Santiniketan Institute.
- (3) Clarify the concept of discipline according to philosophy.
- (4) Why do naturalists say "return to nature"?
- (5) Write the names of two global organizations working for the protection of human rights.
- (6) State the values for secondary level students.
- (7) Write the provision regarding religious education in the Constitution of India.
- (8) State the main points of any four regions of India.
- (9) Write a single definition of education.
- (10) Write a single definition of philosophy.

Q.2 Write answers to any of the following 06 questions. (06 out of 12)

(12)

- (1) Write four points of Indian culture.
- (2) What is formal education? Write with an example.
- (3) State the concept of education given by Gandhiji.
- (4) Explain the meaning of international society.
- (5) What is National Unity?
- (6) Write the meaning of non-sectarianism.
- (7) Name any four school activities in the context of Indian culture.
- (8) Name the pioneer of naturalism.
- (9) Write the meaning of disarmament.
- (10) Name the types of values.
- (11) Where is the social goal in the context of democracy?
- (12) Name the disintegrating factors of national unity.

Q.3 Write answers to any of the following 03 questions. (03 out of 07)

(12)

- (1) Compare Indian culture and civilization.
- (2) State the contribution of UNO in developing international understanding.
- (3) Introduce the Indian National Flag.
- (4) What is the invaluable gift project method of pragmatism? Explain.
- (5) Give your opinion about the basic education system.
- (6) What is education for peace? Specify its need in the flow time.
- (7) Review the existing and ancient education system regarding female education.

Q.4 Answer any 01 of the following questions. (01 out of 03)

(08)

- (1) Dr. Introduction of Radhakrishna Keep the following points in mind.
(A) Concept of education (b) Goals of education (c) Guru-disciple relations
- (2) Name the pioneer of idealism and explain its goals, curriculum and teaching method.
- (3) Introduce the Indian State Constitution and explain in detail the clauses related to education.
